

Tuc de Molières, 3013 m, Mulheres, Mulières, Mulleres...

He trobat pocs mots de muntanyes amb tanta diversitat en la composició del seu nom. Decidit a trobar una resposta, he buscat per la web i he trobat això:

La ruta pel vessant Est recorre la Vall de Molières i és característic el seu imponent aspecte alpi. Pendents molt dretes, amb boscos d'avets i faigs a la part baixa i quatre estanys, també d'origen glacial entre els 2.200 i els 2.400 metres, que donen origen a la Noguera Ribagorçana.

Malgrat el fàcil que pugui resultar caure en la temptació d'atribuir a aquest "Mulleres" una equivalència amb el plural de "dona" (del llatí *mulier*), tal com s'expressa en gallec, català, i altres llengües romàniques, aquesta interpretació resulta molt poc probable. Qui van ser aquestes misterioses dones que van donar nom a aquesta cresta? La primera pista per desxifrar l'endevinalla la trobem 1.300 metres més avall, a la Pleta de Mulleres, o d'Aiguamolls. Aquí trobem unes magnífiques torberes o *tremedales*, anomenades en català precisament així, aiguamolls. Aquestes torberes les trobem de nou a una alçada semblant, però aquesta vegada al vessant de Ponent, en les superbes valls d'Escaleta i Pla d'Aiguallut. Seran doncs aquestes característiques torberes les que van donar nom a aquesta muntanya? Mulleres... o Molières, com se la coneix també, i segons el que segueix, amb major propietat. Perquè estirant aquest fil, trobem que en llengua occitana, una "moles" és precisament un *tremedal*, pantà o torbera. I d'aquest "Molières" o "Molièras", prové el nostre Mulleres o Molières.

¿Pic o tuca? D'ambdues formes es diu, però fent un cop d'ull al diccionari de la Reial Acadèmia, trobem

que "tuca", 4ª accepció, és una "cosa sortint i dura".

I sembla que la descripció és perfecta per al nostre pic. No espereu trobar una piràmide majestuosa, ni remotament semblant al Mont Blanc o a l'Aneto, o al K2. És, senzillament, un escarpament granític de poc més de 3010 metres sobre el nivell del mar. Encara que des del seu cim, i sempre que "El Sud" amb la seva aigua, o "El Nord" amb les seves gèlides boires ens ho permetin, obtindrem alguna de les millors vistes que puguem trobar del massís de la Maladeta, al O, i la capçalera del Ribagorça, al S. Fins arribar-hi, travessarem bordes (*hivernals*), artigues (*brañas*) i pletes (*rediles*) d'indescriptible bellesa. (Amb l'assessorament de la web: aveev.org)

Henry Russell (1834-1909), va ser el primer en arribar al cim del Tuc del Molières un 5 d'agost de 1871.....140 anys, 2 mesos i 25 dies després ho hem fet nosaltres també: Núria Ll., Núria G., Olga, Raquel, Sandra, Fran, Joan, Krishna, Raul, Joan A., membres de l'Agrupació Excursionista de Granollers, secció de Muntanya. Comencem el relat:

El dia es presenta amb boirina durant el viatge en cotxe i molt tapat en arribar a l'aparcament a sobre de la boca sud del túnel de Viella. No fa gaire fred i cau un finíssim plugim que quasi no mulla, però ens equipem *porsi*. A la poca estona suem, no plou i la parada es obligada per destapar-nos.

Els núvols dibuixen una ratlla ben definida on acaben els avets i comencen les roques que donen començament als cims, el retard del fred aquest any fa que sigui tardor encara climatològicament parlant. Se sent la flaire del bosc i dels bolets amb aquella humitat característica. Tots els tons dels colors de la tardor en la seva màxima expressió ens envolten i el sotabosc caducifoli cobert de fulles fa un ritme musical de fons que amenitza les converses en aquest primers passos.

Les aigües manses en el baix prat, Pleta de Molières, aviat donen pas a unes aigües braves que es despengen entre pedres formant sorolloses cascades. El pas d'un petit barranc amb una cadena de passamans ens endinsa en un primer replà superior seguit d'una enfilada a tocar d'un salt d'aigua, que quasi fa impossible la comunicació de veu si no és a crits. Un pas senzill però espectacular en què es pot tocar l'aigua estirant la mà: és la cascada de

Coll de Molières, a l'esquerra de l'Olga. Foto: Joan-Anton Viudez